

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ЛЬВІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ»**

Кафедра фундаментальних економічних та природничих дисциплін

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до практичних занять з дисципліни
ОК 1. - «МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ»
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 073 «Менеджмент»
(менеджмент організацій і адміністрування)**

ЛЬВІВ-2024

Живко З.Б. Методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» (менеджмент організацій і адміністрування). Львів : ВНЗ «ПрАТ «Львівський інститут менеджменту», 2024. 21 с.

Затверджено на засіданні кафедри фундаментальних економічних та природничих дисциплін
Протокол №1 від 01 серпня 2024 р.

Схвалено науково-методичною радою Львівського інституту менеджменту
Протокол № 1 від 02 серпня 2024 р.

ВСТУП

Підготовка сучасного фахівця у сфері менеджменту неможлива без врахування необхідності знань, умінь та навичок самостійного наукового пошуку та аналізу процесів і явищ, що відбуваються у сфері управління. Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є ознайомлення студентів із особливостями планування, організації та проведення наукових досліджень.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» є: ознайомлення студентів із світом науки та наукових знань, розгляд особливостей використання наукової методології у різних сферах знань; сприяння збагаченню професійних навиків студентів в контексті розуміння та інтерпретації українського і світового наукового доробку, вивчення методології та особливостей проведення самостійного наукового дослідження та написання магістерської роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: сутність, структуру, функції методології наукових досліджень, розмаїття та основні характеристики методів досліджень у системі наук, основні наукові напрямки та наукові школи у відповідній галузі знань, визначні наукові концепції українських та іноземних вчених і дослідників; сучасний процес розвитку української науки; можливості застосування методів та методик дослідницького пошуку у професійній діяльності менеджера.

Основними вміннями, набуття яких передбачено вивченням методології та організації наукових досліджень є: розуміння та використання основних методів наукового пошуку; застосування методів аналізу процесів управління та управлінських систем різних типів у професійній діяльності; особливості здійснення самостійного наукового дослідження як частини підготовки магістерської роботи.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		дфн	зфн
1.	Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття. Проблеми наукового пізнання	2	0,5
2.	Тема 2. Логічні основи наукового пізнання, методологія та методика наукової роботи <i>Контрольний письмовий захід (теми 1-2).</i>	2	0,5
3.	Тема 3. Концептуальні основи наукового дослідження	2	0,5
4.	Тема 4. Організація наукових робіт <i>Контрольний письмовий захід (теми 3-4).</i>	2	0,5
5.	Тема 5. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень	2	0,5
6.	Тема 6 . Методи наукових досліджень <i>Контрольний письмовий захід (теми 5-6).</i>	2	0,5
7.	Тема 7. Основні етапи та форми процесу наукового дослідження.	2	0,5
8.	Тема 8. Рівні та методи наукового дослідження. <i>Контрольний письмовий захід (теми 7-8).</i>	2	0,5
Усього		16	4

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Методологія: сутність, зміст, поняття. Проблеми наукового пізнання

План.

- 1.1. Наука як результат і особливий вид пізнавальної діяльності людини.
- 1.2. Логічний аналіз об'єкта, суб'єкта і предмета методології наукового дослідження.
- 1.3. Специфіка пізнавального ставлення людини до світу.
- 1.4. Особливості пізнання природної, соціокультурної і духовної сфер.
- 1.5. Основні напрямки науково-дослідницької роботи магістрів і аспірантів

Методичні вказівки

Наука як результат і особливий вид пізнавальної діяльності людини є

невід'ємною частиною розвитку сучасної цивілізації. Більшість елементів повсякденного оточення прямо чи опосередковано є наслідками конкретних наукових досліджень чи винаходів.

Розділ теми про логічний аналіз об'єкта, суб'єкта і предмета методології наукового дослідження охоплює питання, що пов'язані з можливостями інтерпретації та параметрами наукової діяльності.

Вивчення цієї теми передбачає ознайомлення студентів із наукою як окремим чинником розвитку сучасних цивілізованих суспільств. Детальне опрацювання відповідної літератури відкриє для студентів цілком нові аспекти функціонування та розвитку науки, окремих наукових шкіл. Із розглядом

кожного наступного питання теми зосереджується увага на прикладних аспектах наукового пошуку.

Особливу увагу варто звернути на невід'ємному зв'язку між освітою та наукою, у взаємодії яких досягаються найкращі як освітні, так і наукові результати.

Питання для самоконтролю

1. Що являє собою наукова робота?
2. Дайте визначення предмету і сутності науки.
3. У чому полягає процес наукового пізнання?
4. Якими ознаками характеризується наукова діяльність?
5. Що розуміється під терміном наука?
6. Дайте визначення наукової ідеї, гіпотези, теорії, закону.
7. Обґрунтуйте особливості фундаментальних і прикладних наук.
8. Яке правове забезпечення наукових досліджень існує в Україні?
9. Які основні сектори включає в себе організація науки в Україні?
10. Перерахуйте основні пріоритетні напрямки прикладних наукових досліджень в Україні?
11. Перерахуйте основні форми наукової діяльності.

12. Приведіть етапи організації наукового дослідження.
13. Опишіть перший етап організації наукового дослідження.
14. Опишіть другий етап організації наукового дослідження.
15. Опишіть третій етап організації наукового дослідження.

Питання для самостійного опрацювання матеріалу лекції:

1. Поняття філософії науки.
2. Осмислення взаємозв'язків наукових і соціальних цінностей як умова сучасного розвитку науки

Теми доповідей, повідомлень

1. Кращі університети світу.
2. Наукові винаходи та наукові відкриття тисячоліття.

Література: 1, 4-8, 10, 12, 25, 28-31

Тема 2. Логічні основи наукового пізнання, методологія та методика наукової роботи

План.

- 2.1.Формальна логіка у науковому пізнанні.
- 2.2.Методологія дослідження.
- 2.3.Фундаментальна або філософська методологія. Загальнонаукова методологія.
- 2.4.Значення аргументації та доказу в пізнанні, науці.

Методичні вказівки

Специфіка пізнавального ставлення людини до світу полягає насамперед у можливостях об'єктивного опису та інтерпретації як природних, так і пов'язаних з людським суспільством процесів і явищ. Друга тема курсу зосереджує увагу на пізнавальних особливостях планування та проведення наукових досліджень. Мова йде про перелік послідовних етапів на шляху від виникнення ідеї до інтерпретації результатів конкретного дослідження (чи серії досліджень). Під час

вивчення цієї теми з'являється нагода розглянути проведення наукових досліджень у межах програм підготовки магістрів.

Питання для самоконтролю

1. Поняття аргументації.
2. Визначення доведення як логічної процедури.
3. Характеристика структури доведення.
4. Основні форми демонстрації.
5. Визначення прямого доведення.
6. Основа поділу доведень на прямі та непрямі.
7. Поняття апагогічного доведення.
8. Хід побудови апагогічного доведення.
9. Визначення розділового доведення.
10. Характеристика спростування як логічної процедури.
11. Визначення видів спростування.
12. Способи спростування тези.
13. Спростування аргументів і демонстрації.
14. Правила й помилки стосовно тези.
15. Правила стосовно аргументів.
16. Помилки, які виникають при порушенні правил стосові аргументів.
17. Характеристика правила стосовно демонстрації.
18. Наведіть приклад прямого доведення.
19. Побудуйте непряме доведення.
20. Наведіть приклад спростування тези.

Теми доповідей, повідомлень

1. Загальна схема наукового дослідження на прикладі тез конференції
2. Написати тези на 2-3 аркуші на тематику менеджменту

Література: 3, 6, 11, 13, 23-28, 32- 35

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тема 3. Концептуальні основи наукового дослідження

План:

- 3.1. Сутність та мета наукового дослідження. Рівні дослідження.
- 3.2. Структурні компоненти теоретичного пізнання: проблема, гіпотеза і теорія.
- 3.3. Факти, емпіричні узагальнення і закони (залежності).
- 3.4. Теоретичні та прикладні наукові дослідження.
- 3.5. Сутність концепції дослідження. Мета, об'єкт, предмет дослідження. Наукова проблема.
- 3.6. Наукова новизна, її функції. Теоретична та практична значущість.

Методичні вказівки

Третя тема навчальної дисципліни стосується концептуальних основ наукового дослідження. Методологія, у найзагальнішому розумінні, є сукупністю методів, які використовуємо із заданою послідовністю з врахуванням особливостей об'єкта та предмета дослідження. Основний акцент теми стосується значення аргументації фактів, емпіричних узагальнень, наукової новизни, методології теоретичних досліджень та методології досліджень емпіричного рівня.

Питання для самоконтролю

1. Сутність наукового дослідження.
2. Форми наукових досліджень і їх сутність
3. Основні результати наукових досліджень, їх форми
4. Охарактеризувати суб'єктів наукових досліджень
5. Філософське визначення ідеї, її формування
6. Охарактеризувати фундаментальні та прикладні дослідження
7. Перелічити структурні компоненти теоретичного пізнання та їх особливості
8. Назвати основні елементи теорії в сучасній методології та їх сутність
9. Дати характеристику рівням пізнання

10. Основні функції спостереження та їх види
11. Специфічні особливості експерименту
12. Сутність теоретико-експериментальних наукових досліджень
13. Описати концепцію наукового дослідження
14. Визначення наукової новизни
15. Описати суть теоретичної та практичної значущості новизни

Завдання для самостійного вивчення:

1. Сформулювати концепцію наукового дослідження
2. Розробити класифікацію методів наукового дослідження
3. Сформулювати структурну схему наукового дослідження

Теми доповідей, повідомлень

1. Методологія теоретичних досліджень управління.
2. Основи емпіричних досліджень в менеджменті.

Література: 1, 3, 4, 6, 12-16, 28-32

Тема 4. Організація наукових робіт.

План.

- 4.1. Наукові колективи та школи як особливі структури в науці
- 4.2. Особливості управління конфліктами у науковому колективі
- 4.3. Особливості наукової роботи. Навчальні наукові роботи.
- 4.4. Магістерська робота: написання, оформлення, захист.
- 4.5. Дисертаційна робота як вид наукового твору.

Методичні вказівки

Четверта тема курсу стосується наукових наукових шкіл в контексті їх значення для суспільства в цілому. Метою вивчення тут є чітка конкретизація особливостей визначення порядку здійснення наукового дослідження досліджень. Окремими питанням розглядаються поняття об'єкта та предмета наукового дослідження, а також поняття про метод, методологію та рівні науково дослідження. Розуміння суті розмежування

об'єкта і предмета дослідження дозволяє більш точно охарактеризувати та пояснити можливості кожної окремої науки у вивченні конкретного процесу чи явища.

Питання для самоконтролю

1. Організація дослідницької діяльності.
2. Принципи наукової праці.
3. Поради щодо техніки наукової роботи.
4. Особливості розумової діяльності.
5. Основні правила в організації робочого дня.
6. Ергономічні особливості робочого місця науковця.
7. Роль оргтехнічних та технічних засобів у науковій діяльності.
8. Етапи формування наукового мислення.
9. Проблемна ситуація. Основні функції проблемної ситуації.
10. Правила формування та згуртування наукового колективу.
11. Основні принципи наукового дослідження.

Питання для самостійної підготовки:

1. Гігієна розумової праці науковця.
2. Нормативні документи до роботи PhD .
3. Нормативні документи з оформлення наукових робіт, їх суть.
4. Управління знаннями. Інтелектуальний капітал.
5. Написання магістерської роботи.
6. Етапи розв'язання проблемної задачі.
7. Порівняння процесу формування структури роботи PhD та докторської.
8. Причини заміни кандидатської дисертації на дисертацію PhD.

Теми доповідей, повідомлень

1. Використання методів економічних досліджень при написанні магістерської роботи.
2. Визначення та формулювання об'єкта і предмета при плануванні наукового дослідження.

Література: 1, 10, 11, 12, 13, 33-35

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Тема 5. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень.

План:

- 5.1. Вибір напрямку і теми наукового дослідження. Визначення предмета і об'єкта дослідження.
- 5.2. Мета і завдання дослідження. Порядок здійснення наукового дослідження.
- 5.3. Поняття, функції та структура програми дослідження. Послідовність та етапи виконання наукових досліджень.
- 5.4. Економічне обґрунтування вибору наукової теми.
- 5.5. Пошук, накопичення та опрацювання наукової інформації.

Методичні вказівки

Оскільки наукові дослідження розпочинаються насамперед із нагромадження первинної інформації про об'єкт та за змістом предмета дослідження, важливо зрозуміти основні передумови наукового мислення і діяльності. Суть і види наукового сприйняття інформації, методи пошуку і збору наукової інформації – це питання, з яких розпочинається робота над кожним науковим проектом. Окремим питання теми вивчається аналіз та інтерпретація науки, як соціально-культурного феномену, що особливо важливо для цілісності та академічності наукової праці.

Питання для самоконтролю

1. Основна мета наукових досліджень її значення для науки
2. Сутність наукових результатів
3. Назвати пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки в Україні
4. Наукові напрямки у сфері наукових досліджень, їх сутність
5. Визначення предмета і об'єкта дослідження
6. Описати завдання дослідника у визначенні факторів
7. Охарактеризувати цілі і підцілі наукового дослідження
8. Описати порядок здійснення наукового дослідження

9. Охарактеризувати наукову значущість експериментальних досліджень
10. Основні параметри програми наукового дослідження
11. Послідовність та етапи виконання наукових досліджень
12. Економічне обґрунтування вибору наукової теми
13. Класифікація впливу ефектів на суспільний розвиток
14. Пояснити сутність розвитку державної системи збору, опрацювання, зберігання, ефективного пошуку та передачі інформації
15. Дати характеристику базам даних
16. Сутність поняття «банк даних»
17. Описати основні ознаки книг та брошур
18. Перелічити і пояснити сутність основних видів неопублікованих первинних документів
19. Назвати і пояснити сутність основних видів неопублікованих первинних документів

Запитання для самостійного вивчення:

1. Фундаментальні і прикладні дослідження.
2. Пошукові, описові, причинно-наслідкові та прогностичні дослідження.
3. Кабінетні і польові дослідження.
4. Систематизація наукових досліджень.

Теми доповідей, повідомлень

1. Аналіз та інтерпретація економічної інформації.
2. Організація роботи з іноземною науковою літературою.

Література: 1, 6, 10, 11, 18, 22-26, 38-41

Тема 6. Методи наукових досліджень.

План.

- 6.1. Поняття про методологію досліджень, види та функції наукових досліджень.
- 6.2. Наукова парадигма.

6.3. Методологія економічної науки.

6.4. Типологія методів наукового дослідження.

Методичні вказівки

Дана тема описує основні види наукового дослідження, як процесу одержання наукових фактів. Розуміючи, що людина сприймає світ суб'єктивно, через призму свого залучення у процеси, що відбуваються у суспільстві, маємо враховувати необхідність точності у процесі наукового пізнання. Саме тому в окремих питаннях теми запропоновано вивчити специфіку наукової парадигми, типологію методів наукового дослідження та особливості наукових досліджень суспільства.

Питання для самоконтролю

1. Сутність понять «ідея» та «нова ідея»
2. Охарактеризувати функції методології
3. Окреслити види методології
4. Визначення понять «парадигма» та «нова парадигма»
5. Описати особливості зміни парадигм
6. Розуміння поняття «наукова революція» та сутність аномалій
7. За Куном описати конфлікт парадигм
8. Пояснити застосування наукової абстракції для дослідження
9. Дати визначення поняття «економетрики»
10. Пояснити одну із функцій історії - виявляти і збирати факти
11. Дати тлумачення побудови економічної теорії у вузькому та широкому розумінні
12. Описати порівняння та аналогії в економіці
13. Сутність наукових прийомів та їх використання для пояснення наукових явищ
14. Економічні моделі та їх групи
15. Форми представлення економічних моделей
16. Основні типи графічних моделей

17. Описати суть закону спадної віддачі
18. Пояснити сутність економічних законів
19. Сутність підходів до вивчення економіки
20. Описати як працює багаторівнева методологічна класифікація методів наукового пізнання
21. Сутність методу сходження від абстрактного до конкретного

Запитання для самостійного опрацювання:

1. Класифікація наукових досліджень та методів їх дослідження.
2. Теоретичні, експериментальні дослідження.
3. Звіт за науково-дослідну роботу з використанням різних методів дослідження.
4. Впровадження результатів закінчених досліджень та розрахунок їх ефективності.
5. Особливості використання спеціальних методів дослідження

Теми доповідей, повідомлень

1. Творчість і наука: рівні взаємодії.
2. Соціальний контекст управлінської діяльності.

Література: 1, 3, 4, 12, 19-22, 28-30

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

Тема 7. Інформаційне забезпечення проведення наукових досліджень.

План:

- 7.1. Поняття про наукову інформацію та її роль в проведенні наукових досліджень.
- 7.2. Види джерел інформації.
- 7.3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
- 7.4. Правила складання бібліографічного опису для списку літературних джерел.
- 7.5. Правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових

робіт.

7.6. Некоректне використання наукових літературних джерел. Ознаки плагіату.

Методичні вказівки

Інформація, що стосується основних етапів та форм процесу наукового дослідження є особливо важливою в процесі написання магістерської роботи. Дана тема зосереджує увагу на методологічному аспекті наукового пошуку, описуючи види гіпотез та їх роль у дослідженні процесів і явищ дійсності.

Питання для самоконтролю

1. Сутність понять «роз'яснення» та «наукова інформація»
2. Групування основних джерел науково-технічної інформації
3. Головні принципи інформаційних відносин, визначені Законом України «Про інформацію»
4. Сутність поняття «галузі інформації» та їх види
5. Описати значення і роль інформації для науки
6. Окреслити основні етапи у процесі підготовки та проведення дослідження
7. Подати класифікацію інформації
8. Охарактеризувати аналітичні методи наукового пізнання
9. Назвати та дати характеристику формам обслуговування читачів у бібліотеках
10. Пояснити накопичення і зберігання великих інформаційних масивів - баз даних
11. Виокремити переваги та недоліки сторінок WEB
12. Описати функціонування автоматизованих систем обробки інформації (АСОІ)
13. Дати характеристику блоків буквеної та цифрової ідентифікації, розробленої для України

14. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

15. Основні правила складання бібліографічного опису для списку літературних джерел

16. Описати правила наведення цитат і бібліографічних посилань у текстах наукових робіт

17. Сутність плагіату в наукових працях

Запитання для самостійного опрацювання:

1. Описати відомі вам антиплагіатні системи і їх сутність

2. Особливості оформлення бібліографічного опису

3. Джерела первинної та вторинної інформації

4. Функції Міжнародної організації з стандартизації (ІСО)

5. Сутність інформаційних продуктів

Теми доповідей, повідомлень

1. Особливості формулювання наукових гіпотез у різних науках.

2. Найбільш відомі наукові теорії управління.

Література: 6, 10, 11, 12, 13

ТЕМА 8.

Впровадження результатів наукового дослідження.

План:

8.1. Узагальнення результатів, отриманих в науковому дослідженні.

8.2. Оформлення наукових результатів за виконаною темою у вигляді наукового звіту.

8.3. Оформлення отриманих наукових результатів у вигляді, придатному для публікації в наукових журналах та презентації на наукових семінарах і наукових конференціях.

8.4. Основні наукометричні бази.

8.5. Особливості представлення результатів, отриманих під час виконання науково-дослідної теми, при написанні кваліфікаційних робіт і дисертацій.

8.6. Планування заходів по реалізації результатів наукового дослідження.

Методичні вказівки

Наступною після теми про основні етапи та форми процесу наукового дослідження є тема про рівні та методи наукового дослідження. Концептуальною ідеєю цієї теми є послідовність переходу від емпіричного до теоретичного рівня дослідження, в результаті чого отримуємо нові наукові дані. Окремими питаннями теми описано особливості застосування найбільш поширених методів наукових досліджень.

Питання для самоконтролю

1. Форми узагальнення результатів дослідження
2. Схема для формування виступу
3. Усний виступ та розкриття ідеї
4. Обсяги доповіді
5. Сутність наукової статті
6. Складання плану статті
7. Виклад змісту статті
8. Формування наукового звіту
9. Формування реферату звіту
10. Обґрунтування вибору теми дослідження
11. Основні теми розділів наукового звіту
12. Правила формування літератури
13. Роль додатків у науковому звіті
14. Особливості написання дисертації PhD (кандидата наук)
15. Монографія, її розділи
16. Загальні правила щодо структури наукових звітів, продиктовані логікою наукового дослідження
17. Структура звіта
18. Оформлення отриманих наукових результатів у вигляді, придатному для публікації в наукових журналах

19. Оформлення презентації на наукових семінарах і наукових конференціях
20. Вимоги до оформлення рукописів статей
21. Особливості оглядових статей
22. Основні недоліки міжнародних наукових баз
23. Сутність коефіцієнта Гірша
24. Визначення імпаکت-фактора наукового журналу
25. Особливості представлення результатів, отриманих під час виконання науково-дослідної теми
26. Особливості представлення результатів при написанні кваліфікаційних робіт і дисертацій
27. Планування заходів по реалізації результатів наукового дослідження
28. Особливості госпдоговірних науково-дослідних тем

Запитання для самостійного вивчення:

1. Особливості написання дисертації на присвоєння звання доктора наук
2. Розрахунок індексу Гірша
3. Описати різні види наукометричних баз

Теми доповідей, повідомлень

1. Приклади наукових досягнень із використанням методів індукції, дедукції та аналогії.
2. Наукові методи моделювання та формалізації у дослідженнях управлінських процесів.

Література: 1, 6, 10, 13, 25-28, 31-34

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова:

1. Азарова А. О., Міронова Ю. В. Методологія і організація наукових досліджень : конспект лекцій. Вінниця : ВНТУ, 2022. 60 с.

2. Афанасьєв А. І., Жарких В. Ю. Філософія та методологія наукових досліджень : конспект лекцій. Одеса, 2023. 115 с. 2.
3. Барвінок Н. В. Картографічний метод дослідження як один з методів наукових досліджень. Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: зимові диспути : тези доп. II Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Дніпро 4–5 лют. 2021 р.). Дніпро, 2021. С. 193–195. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/13837> (дата звернення: 09.08.2024).
4. Бориченко К. В., Гудзь А. О. Панфілов О. Є. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2022. 48 с. DOI: <https://doi.org/10.32837/11300.22511>
5. Бориченко К. В., Гудзь А. О., Панфілов О. Є. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. посіб для здобувачів вищої освіти 1 курсу магістрат. ф-ту адвокатури та антикорупц. діяльності [Електронне видання] / К. В. Бориченко, А. О. Гудзь, О. Є. Панфілов. Одеса : Фенікс, 2022. 48 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/22511>
6. Бруханський Р. Ф. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 208 с.
7. Галян О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч.-метод. вид. / О. В. Галян. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с.
8. Єршова Н. Ю. Основи наукових досліджень : текст лекцій. Харків : НТУ «ХП», 2021. 95 с.
9. Ковтун Наталія. Методологія наукових досліджень. Навчально-методичний посібник для магістрантів спеціальності 033 Філософія. Видання 2-ге, доповнене і доопрацьоване. Житомир, 2024. 130 с.
10. Лаппо В. В. Основи педагогічних досліджень : навч.-метод. посіб. 2-ге вид., перероб. та допов. Івано Франківськ : НАІР, 2021. 276 с.
11. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень(у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020.220с
12. Методологія наукового дослідження : електрон. навч.-метод. посібник / уклад. А. Г. Грітченко. Умань : УДПУ, 2022. 229 с. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/15628> (дата звернення: 10.08.2024).
13. Мороховець Г. Ю., Лисанець Ю. В., Кайдашев І. П. Методологія наукового пошуку. Вступний курс : навч. посіб. Полтава, 2023. 229 с.
14. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / О. Г. Романовський [та ін.]. Харків : Іванченко І. С., 2022. 150 с.
15. Пихтіна Н. П. Методологія психолого-педагогічних досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 315 с.
16. Поліщук І. Є., Галіченко М. В. Філософія та методологія науки у контексті сучасної університетської освіти. *Перспективи*. 2021. № 4. С. 146–152.
17. Поліщук О. П. Методологія наукових досліджень: базові поняття, тести та інструктивно-методичні вказівки до їх виконання : [навч.-метод. посіб.].

Житомир : Вид-во ЖДУ, 2023. 17 с.

18. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України. URL : www.liga.kiev.ua

19. Ребуха Л. З. Методологія наукових досліджень: способи пошуку та опрацювання наукової інформації. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький, 2022. Вип. 189. С. 59–62. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2020-1-189-59-62>

20. Рудковська О., Гусельцева Д. Є. До питання класифікації методів наукових досліджень. *Права людини в епоху цифрових трансформацій : [матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 25 лют. 2022 р.] / Нац. авіац. ун-т. Тернопіль, 2022. Т. 1. С. 109–110. URL: <http://surl.li/pbnsb> (дата звернення: 10.07.2024).*

21. Самсонов В. В., Сільвестров А. М., Тачиніна О. М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання : навч. посіб. Київ : Нац. ун-т харч. технологій, 2022. 385 с.

22. Слюсаренко, М. (2021). Поняття «методологія» в контексті навчальної дисципліни про організацію наукового дослідження. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. Умань, 2021. Вип. 4. С. 87–94. DOI: <https://doi.org/10.31499/2307-4906.4.2021.250159>

23. Староста В. І. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посіб. для самостійної роботи здобувачів освіти. Вид. 2-е, випр. і допов. Ужгород : ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.

24. Фурман А. Авторська програма із дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». *Психологія і суспільство*. 2023. № 1. С. 209–244. DOI: <https://doi.org/10.35774/pis2023.01.209>

Допоміжна:

25. Alazzam, F. A. F., Tubishat, V. M. A.-R., Storozhuk, O., Poplavska, O., & Zhyvko, Z. (2024). Methodical approach to the choice of a business management strategy within the framework of a change in commercial activities. *Business: Theory and Practice*, 25(1), 1-10. URL: <https://doi.org/10.3846/btp.2024.19676>

26. Бабух, І.Б. (2023). Актуальність та специфіка сучасної методології наукових досліджень. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*, 3 (318), 291–294.

27. Гришко В.В. Методологія наукових досліджень у гуманітарній сфері в умовах діджиталізації та великих даних: проблеми, помилки та перспективи досліджень. *Ефективна економіка*. 2023. № 8. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.8.1>

28. Живко З.Б., Воронка О.З. Теоретико-методичний аспект через призму системи мотивації праці. *Соціально-правові студії*. Випуск 2 (12), 2021. С. 141-150.

[http://www.sls.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/arhiv/sps_2\(12\)_2021/20.pdf](http://www.sls.lvduvs.edu.ua/documents_pdf/arhiv/sps_2(12)_2021/20.pdf)
<https://doi.org/10.32518/2617-4162-2021-2-141-150> URL: <https://sls-journal.com.ua/uk/journals/tom-4-2-2021>

29. Alazzam, F. A. F., Tubishat, B. M. A.-R., Storozhuk, O., Poplavska, O., & Zhyvko, Z. (2024). Methodical approach to the choice of a business management strategy within the framework of a change in commercial activities. *Business: Theory and Practice*, 25(1), 1–10. URL: <https://doi.org/10.3846/btp.2024.19676>
30. Zhyvko Z.B., Zhyvko M.O., Rodchenko S.S Implementation of practical Recommendations regarding the Organization and Methods of Compiling financial Statements According to national and international Standards. «*Наукові інновації та передові технології*» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. № 5(33) 2024, 2024. С. 675-684.(1489 с.). (Впровадження практичних рекомендацій щодо організації та методики складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами).
31. Зінаїда Живко, Світлана Рассадникова, Віктор Живко, Анастасія Шегинська. Основні завдання та методи аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Вчені записки Університету «КРОК»*. №2(74), 2024. С. 83-96. DOI: 10.31732/2663-2209-2024-74-83-96 <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/737/731>
32. Живко З. Б. Використання сучасних методів навчання в управлінських процесах підприємства. *Інновації в управлінні соціально-економічним розвитком* : матеріали I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої 95-річчю Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (м. Харків, 5 березня 2018 р.). Харків, 2018. С. 54–56.
33. Мартин О. М., Живко З. Б. Методологічні підходи до управління персоналом підприємства. *Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи* : зб. матеріалів XXI Міжнарод. наук.-практ. інтернет-конф. (18 лютого 2019 р.). Переяслав Хмельницький, 2019. Вип. 21. С. 49–53.
34. Мартин О. М., Живко З. Б., Вітер О. М. Методологічні підходи до управління системою мотивації на підприємстві. *Актуальні проблеми економіки та менеджменту* : зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 16 лютого 2019 року). Східноукраїнський інститут економіки та управління. Запоріжжя : ГО «СІЕУ», 2019. С. 41–43.
35. Коваленко А. Методологія наукових досліджень: способи пошуку та опрацювання наукової інформації. *Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти* : матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет.-конф., 16–17 листоп. 2022 р., м. Миколаїв. Миколаїв, 2022. С. 39–41. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12001> (дата звернення: 10.01.2024).
36. Козубцов І. Методика випереджувального викладання навчальної дисципліни «методології наукових досліджень» здобувачам закладів вищої освіти. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*: зб. наук. пр. Київ, 2023. Вип. 1. С. 77–86. DOI: [https://doi.org/10.35387/od.1\(23\).2023.77-86](https://doi.org/10.35387/od.1(23).2023.77-86)

37.Крамаренко С.С., Луговий С.І. Методологія та організація наукових досліджень. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Біотехнології та біоінженерія» спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаївський національний аграрний університет, 2024. С. 34.

38.Культенко, В. П, Радовільська, О. О. (2020). *Особливості методології наукового пізнання. Гілея: науковий вісник*, 152, 188–190.

39.Лагодієнко В., Іванченкова Л., Іванченков В. Гіпотеза як суттєвий елемент методології наукових досліджень. *Економічний простір*. 2022. Вип. 181. С. 9–13. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/181-1>

40. Методи та техніки наукових досліджень [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до комплексного тренінгу для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Міжнародна економіка» другого (магістерського) рівня / уклад. О. В. Кот, Ю. В. Федотова. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2024. 29 с.

41.Методологія сучасних наукових досліджень : зб. наук. праць за результатами XVII Міжнар. наук.-практ. конф. (25–26 лют. 2021 р., м. Харків) / за заг. ред. Ю. Д. Бойчука, С. В. Бережної і К. А. Юр'євої. Харків : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2021. 127 с.

42.Нікіфоров, П., & Бабух, І. (2023). Методологія наукових досліджень як особлива галузь економічної науки: сучасне розуміння та нові підходи. *Mechanism of an Economic Regulation*, (3 (101), 73-77. <https://doi.org/10.32782/mer.2023.101.11>

43.Нікіфоров, П.О. (2020). Морально-етичний дискурс в економічних дослідженнях як об'єктивна вимога розвитку науки. Економічний та управлінський потенціал соціалізації економіки. (Монографія). З.І. Галушка (Ред.) Чернівці : Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 106–112.

Інформаційні джерела

1. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування. URL : <https://scholar.google.com.ua/>

2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://surl.li/vajjvp>

3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <http://surl.li/fdzvbi>

4. Закон України «Про освіту». URL: <http://surl.li/bqqngq>

5. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua;> <http://www.nau.kiev.ua> ; <http://www.ukrpravo.kiev.com> ; <http://www.liga.kiev.ua>.

6. Методологія науки. URL : sites.google.com/site/fajrru/Home/scientific .

7. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського . URL : <http://www.nbuv.gov.ua>

8. Національна парламентська бібліотека України . URL : <http://www.nplu.kiev.ua>

9. Портал полегшення процедури оформлення наукових джерел відповідно до вимог Вищої атестаційної комісії (ВАК) України та проходження нормоконтролю при написанні публікацій, курсових, дипломних, дисертацій та інших наукових робіт . URL : www.vak.org.ua

10. Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка . URL : <http://korolenko.kharkov.com>

11. Центр досліджень і статистики науки. URL : <http://www.csrs.ua>